

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/15/2021
Identifikačné číslo spisu: 2114010845
Dátum vydania rozhodnutia: 18.03.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Hatala
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:2114010845.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Štífta na neverejnom zasadnutí konanom 18. marca 2021 v Bratislave, v trestnej veci obvinenej R. D., pre zločin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona a iné, o dovolaní obvinenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 2. júna 2020, sp. zn. 3To/82/2019, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvinenej R. D. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Trnava pod sp. zn. 5T/58/2014 zo dňa 27. septembra 2018 bola obvinená R. D. uznaná za vinnú pre pokračovací zločin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona čiastočne spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, ako je uvedené v skutkovej vete výrokovej časti I. stupňového rozsudku.

Za to jej okresný súd uložil podľa § 222 ods. 3 Trestného zákona s prihliadnutím na § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 41 ods. 2 Trestného zákona, § 41 ods. 3 Trestného zákona, § 42 ods. 1 Trestného zákona spoločný, súhrnný, nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona bola pre výkon trestu odňatia slobody zaradená do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona bol zrušený výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Piešťany zo dňa 04. marca 2016, sp. zn. IT/83/2015, právoplatný dna 15. marca 2016, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Zároveň bola čiastočne zaviazaná k náhrade škody.

Proti vyššie uvedenému rozsudku podala obvinená R. D. odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Trnave na verejnom zasadnutí konanom 2. júna 2020 uznesením sp. zn. 3To/82/2019 takým spôsobom, že podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvinenej R. D. zamietol.

Dňa 7. septembra 2020 bolo na Okresný súd Trnava doručené dovolanie obvinenej smerujúce voči rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré táto podala prostredníctvom svojho obhajcu a kde ako dovolacie dôvody označila dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. a), i), h) Trestného poriadku, pričom z obsahu dovolania je zrejmé, že namiesto písm. a) mala na mysli písm. c) § 371 Trestného poriadku.

Čo sa týka potom uplatnených dovolacích dôvodov, uviedla, že do týchto bolo v rámci uvedeného trestného konania zasiahnuté, a to jednak tým, že súdy neprihľadli na skutočnosť, že obvinená urobila vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku nezohľadnili pomery páchatel'a, pričom mali použiť ustanovenie § 39 Trestného zákona, nakoľko uložený trest je neprimerane prísny.

S ohľadom na vyššie uvedené dôvody preto obvinená R. D. záverom navrhla, aby dovolací súd zrušil uznesenie odvolacieho súdu a tiež rozsudok súdu prvého stupňa a prikázal vec druhostupňovému súdu na nové prerokovanie a rozhodnutie.

Na súd prvého stupňa bolo dňa 14. októbra 2020 doručené písomné vyjadrenie prokurátora príslušnej okresnej prokuratúry k podanému dovolaniu. Tento v ňom v prvom rade upozornil na to, že argumentácia dovolateľky ohľadom jej trestu je v podstate totožná s tou, ktorá bola použitá v odvolacom konaní, súdy vykonali potrebné dokazovanie potrebné na rozhodnutie o treste, pričom jej bol uložený trest na dolnej hranici trestnej sadzby. Podmienky na použitie § 39 Trestného zákona neboli splnené.

S odkazom na vyššie uvedené, preto ohľadom dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odkázal na obe vydané rozhodnutia, ktorých zdôvodnenie vzťahujúce sa na výrok o treste, považuje za dostačujúce.

Nakoľko teda podľa názoru prokurátora neboli v podanom dovolaní uvedené žiadne skutočnosti zakladajúce niektorý z dovolacích dôvodov uvedených v §371 ods. 1 písm. „a)“, písm. c), písm. h) a písm. i) Trestného poriadku navrhol toto v zmysle § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že toto bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por. a § 373 ods. 1 Tr. por.], v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1, veta prvá Trestného poriadku, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku [§ 382 písm. c)Tr. por.].

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu,

Podľa § 371 ods. 4, veta prvá Trestného poriadku dôvody podľa odseku 1 písm. a) až g) nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

Podľa § 371 ods. 7 Trestného poriadku dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 374 ods. 3 Trestného poriadku v dovolaní možno uplatňovať ako dôvod dovolania aj konanie na súde prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

Podľa § 385 ods. 1 Trestného poriadku dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených pochybení, pričom má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania musia byť, preto obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštanca.

Vo vzťahu k vyššie spomínanej viazanosti dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené, treba poznamenať, že táto sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku.

Z toho potom vyplýva, že v prípade, ak chybám, vytýkaným v podanom dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Trestného poriadku nezodpovedá dovolateľom označený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto (naposledy uvedenom) ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku, bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnomu dôvodu dovolania označenému dovolateľom v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku.

Ak ale dovolací súd zistí chybu rozhodnutia alebo konania, vecne špecifikovanú dovolateľom podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku, ktorej pri jej správnej právnej (procesnej) kvalifikácii zodpovedá iný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, než ktorý dovolateľ uviedol v dovolaní v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku, dovolací súd vyhovie dovolaniu postupom podľa § 386 a nasledujúcich ustanovení Trestného poriadku a zistenú chybu vo výroku svojho rozsudku podradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. augusta 2011, sp. zn. 2 Tdo 30/2011, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120/2012).

Pokiaľ ide o dovolanie obvinenej, tak tu je potrebné v prvom rade uviesť, že tam uvádzané dôvody sú v podstate len zopakovaním toho, čo menovaná uvádzala počas odvolacieho konania (t. j. dovolanie obsahovo zodpovedá jej skoršej obhajobe). Z toho potom okrem iného vyplýva, že v rámci daného dovolacieho konania bolo povinnosťou najvyššieho súdu sa zaoberať námietkami obvinenej, keďže tieto boli uplatňované už skôr, v pôvodnom konaní (§ 371 ods. 4, veta prvá Tr. por.).

Vo všeobecnosti je potrebné poukázať na to, že právo na obhajobu je v zmysle tohto potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu. Daný dovolací dôvod môže byť pritom naplnený len v takom prípade, ak zistené porušenie práva na obhajobu bolo zásadné, t. j. ak došlo v trestnom konaní k takému pochybeniu, ktoré malo, resp. mohlo mať vplyv na priebeh či samotný konečný výsledok tohto konania.

Pokiaľ ide o rozhodnutia vydané v posudzovanej veci, ktoré sú napádané v podanom dovolaní zo strany obvineného, tak tieto sa podľa zistení najvyššieho súdu opierajú o dôkazy vykonané v súlade so zákonom, keď bolo tiež plne rešpektované právo obvinenej na obhajobu ako i zásada kontradiktórnosti.

Treba zdôrazniť, že dovolací súd nepreskúmava primeranosť trestu, pokiaľ bol uložený v rámci zákonom ustanovenej sadzby, teda neskúma trest z hľadiska iných hmotnoprávných ustanovení (§ 34 ods. 3 až 5 Tr. zák.), než tých, ktoré určujú rozsah trestnej sadzby. Z tohto titulu, teda nemožno

uplatniť ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a pri dovolacom prieskume je možné vo vzťahu k výroku o treste (z hľadiska jeho druhu a výšky) použiť len dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku ako podľa špeciálneho ustanovenia.

Teda vo vzťahu k dovolacej námietke (nepoužitie ustanovenia § 39 Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu) je potrebné uviesť, že (aj v zmysle použiteľnej judikatúry najvyššieho súdu) nemožno na absencii aplikácie zmierňovacieho ustanovenia založiť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) [ani písm. h), i)] Trestného poriadku. Ako už bolo uvedené, výška trestu je v dovolacom konaní revidovateľná len vtedy, ak bol trest uložený mimo zákonom ustanovenej sadzby, čo sa v teraz prejednávanej veci nestalo.

Ak, teda dovolateľ opakovane namieta neprimeranosť uloženého trestu, nie je možné na podklade tejto okolnosti výšku právoplatne uloženého trestu, nevybočujúceho z rámca zákonom ustanovenej sadzby, preskúmať.

Námietka o tom, že malo byť použité zmierňovacie ustanovenie je výhradou o neprimeranej prísnosti uloženého trestu. Túto však možno použiť len ako odvolací dôvod a nie ako dôvod dovolania. Preto spomenutá námietka nenapĺňa žiadny dovolací dôvod. (Stanovisko č. 5 uverejnené v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 1/2011.)

Z vyššie uvedeného je teda zrejmé, že najvyšší súd nezistil opodstatnenosť obvineným uplatnenej dovolacej námietky z pohľadu žiadneho dovolacieho dôvodu, a preto nemohol inak, ako dovolanie obvinenej podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť.

Toto uznesenie bolo prijaté v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.